

Kommunförbundet Skåne

Regional slutrapport Skåne

Sammanfattning
Plug In 2.0

Plug In 2.0

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Syfte och mål

Vilket syfte hade ni som region med att delta i Plug In 2.0?

Kommunförbundet Skånes syfte med att medverka i Plug In 2.0 var att förstärka arbetet i våra 33 medlemskommuner med avseende på de aktuella målgrupperna. Projektet startade ju dessutom för Skånes del 2015 då flyktinginvandringen var som störst (2014 kom 82 000 personer till vårt land och 2015 kom 163 000 personer) och Skåne var inkörsporten för många av de nyanlända. Alltså kom arbetet med målgrupp 3 synnerligen väl tajmat. Utöver detta såg vi att Skåne hade fler s.k. UVAS/NEETS per capita än resten av landet. I samma veva som erbjudandet från SKL avseende medverkan i projektet kom fick vi på Kommunförbundet Skåne ta del av siffror som visade att allt fler skånska ungdomar lämnade grundskolans år 9 med ofullständiga betyg och att det Introduktionsprogrammet (IM) hade blivit Skånes numerärt största gymnasieprogram. I några av de skånska kommunerna låg behörigheten till nationellt program så lågt som under 50% och avhoppet från gymnasiet ökade. Brister i det förebyggande arbetet var ett faktum och Kommunförbundet Skåne såg möjligheten att stötta kommunerna i detta arbete.

Redogör för syfte och övergripande mål, delmål och avsedda förväntade resultat.

Syfte och övergripande mål var detsamma som på nationell nivå; att öka medvetenheten kring avbrottsproblematiken och att bidra till strategisk påverkan för våra medlemskommuner. Vi ville med projektets hjälp bidra till en sänkt ungdomsarbetslöshet, ett bättre välkomnande till de nyanlända ungdomarna, minska antalet ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret, höja betygen i årskurs 9 och minska avhoppet från gymnasieskolan. Förväntat resultat var att framgångsfaktorerna som tagits fram i Plug In skulle bli framgångsfaktorer även i Plug In 2.0 och därför skrev kommunerna sina projektplaner utifrån dessa. Ett annat förväntat resultat var att allt arbete som gjordes i projektet och som visade sig ge positiva resultat skulle implementeras och spridas.

Har ni som region styrt vilken typ av verksamhet och vilka målgrupper de lokala projektverkstäderna i er region ska ha? Hur har ni resonerat kring det?

Kommunförbundet Skåne fördelade "kommunplatserna" så att alla projektets målgrupper var (i stort sett) lika väl representerade då man såg ett behov av att arbeta med samtliga målgrupper och kommunerna hade olika behov av insatser. Anledningen till att vi valde att styra kommunernas verksamheter mot de olika målgrupperna var att täcka in alla då vi såg ett stort behov av insatser inom samtliga och vi ville skapa goda lärande exempel inom alla.

På vilket sätt hänger de lokala projektverkstädernas verksamhet ihop med ert regionala arbete och målsättningar?

Avdelningen Lärande, arbetsliv och integration på Kommunförbundet Skåne har en bred verksamhet som innefattar lärande och utbildningsfrågor genom hela livet, från förskola och grundskola till gymnasienivå och kommunal vuxenutbildning. Arbetsmarknadsfrågor som kompetensförsörjning, att få människor i arbete och ökad integration av nyanlända är också frågor som avdelningen lägger stort fokus på.

Vårt övergripande mål är att stödja kommunernas arbete och främja regional samverkan. Vi ska vara den samlade rösten i kommunernas viktiga frågor inom områdena lärande, arbetsliv och integration. Avdelningen ska också bistå kommunerna i de utbildnings-, arbetsmarknads- och integrationsfrågor man behöver utveckla samverkan kring. Detta innefattar de utmaningar som enskilda kommuner inte själva kan hantera eller som kräver samverkan med andra aktörer. Utöver detta arbetar avdelningen med information om arbetsmarknad och utbildning till ungdomar, att höja läraryrkets attraktivitet och att hjälpa kommuner att utveckla planer för

studie- och yrkesvägledning, med mera.

I Plug In 2.0 har vi tillsammans med de medverkande kommunerna arbetat med utmaningar som finns inom skolan och till viss del också inom arbetsmarknad och integration. Kommunerna har fått stöd i arbetet genom att vi lyfta frågor till chefer och politiker, sprida kunskap, hjälpa till med samverkan, pushat kommunerna till att se över sina rutinbeskrivningar och handlingsplaner. Projektverkstäderna i kommunerna har alla haft mål som varit gemensamma (direkt eller indirekt) med Kommunförbundet Skåne.

De lokala projektverkstädernas arbete hänger i stor utsträckning ihop med vårt regionala arbete och det har varit viktigt för oss att hålla ihop med kommunerna under projekttiden för att dels stärka samarbetet mellan kommunerna och oss men också kommunerna emellan. Varje månad under projekttiden har vi haft regionala träffar med alla medverkande kommuner närvarande. Den regionala projektledaren besökte varje deltagande kommun minst en gång per månad under hela projekttiden och ledorden för regionens gemensamma arbete blev prestigelöshet och transparens. Vi skapade en lärande regional organisation där kommunerna vågade ta upp både lyckade och mindre lyckade exempel och resultat. Vi försökte kontinuerligt att tillföra aktuell forskning och skapa kontakter med civilsamhället. I de kommuner som arbetat med målgrupperna 1 och 2 (och i synnerhet den sistnämnda) har vi aktivt uppmuntrat skapandet av s.k. One Stop Shops då vi sett framgångar med detta koncept i andra kommuner i Skåne.

Resultat

Beskriv projektets faktiska resultat på regional nivå i förhållande till målsättningen.

Projektets faktiska resultat är att samtliga lokala projektverkstäders arbete vid projektavslut var implementerat i ordinarie verksamhet i respektive kommun. Implementeringen är något som Kommunförbundet Skåne arbetat aktivt med under hela projekttiden och vi förväntade oss att kommunernas avseende med att delta i projektet var att implementera. Vi har varit tydliga med att chefer och politiker inte får se detta som en lösning under projekttiden då pengar tillsätts utan det ska vara långsiktiga lösningar. Därför har vi också varit drivande i frågor som rör rutinbeskrivningar och handlingsplaner. Arbetet som gjorts i projektet ska kunna fortsätta även om det blir en helt ny person som ska göra jobbet. Ett annat faktiskt resultat är att vi lyckats sänka ungdomsarbetslösheten i Skåne under projekttiden och antalet individer inom det kommunala aktivitetsansvaret. Se resultat på kommunnivå längre fram i rapporten.

Redogör kvantitativt och kvalitativt för t.ex. nya kunskaper, förändringar i arbetsätt och strukturer.

Under projekttiden så har relationen till de medverkande kommunerna definitivt stärkts. Kommunförbundet Skåne har löpande under projekttiden spridit de goda resultat som skett i de medverkande kommunerna till de icke-medverkande kommunerna i Skåne och de har haft möjlighet att ta efter. Det har gjorts studiebesök i medverkande kommuner av icke-medverkande kommuner vilket vi ser som positivt då vi arbetar för att öka samarbetet kommuner emellan i Skåne. Samverkan mellan myndigheter och kommuner, mellan myndigheter och Kommunförbundet Skåne, kommuner emellan, mellan kommuner och Kommunförbundet Skåne har stärkts på alla nivåer. Det finns idag en bredare syn på ungdomarnas behov utifrån ett holistiskt synsätt. Vi har förbättrade strukturer och rutiner i arbetet med ungdomar ute i kommunerna. Processkartor har tagits fram och nya arbetsgrupper, tex NPF-team har skapats. Fler resurser har tillsatts, nya roller har prövats och implementerats. Utveckling och nyskapande av one-stop-shop-verksamheter har skett med varierande resultat. Läs mer längre ner i rapporten där kommunernas resultat beskrivs mer detaljerat.

Beskriv den regionala projektledningens huvudsakliga arbetsätt.

Täta kommunbesök och uppföljningar av arbetet i de lokala projektverkstäderna har gjorts under hela projekttiden. Regional projektledare har varit sammankallande till regelbundna träffar med lokala projektledare och projektmedarbetare där erfarenhetsutbyte stått i fokus. Det huvudsakliga arbetsättet har varit att lyssna in behov och att erbjuda stöd där önskemål fanns.

Hur har vi stöttat de lokala projektverkstäderna i deras arbete?

I samtliga kommuner har regional projektledare träffat chefer och politiker för att påtala vikten av att arbetet skulle implementeras efter projektslut. Regional projektledare har varit behjälplig kring samverkan mellan aktörerna i projektet och löpande spridit resultatet från projektverkstäderna samt bidragit med ny forskning inom området. Regional projektledare har även stöttat kommunerna i det administrativa arbetet som ett ESF-projekt innebär.

Vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter har använts?

- Utbildning i projektledning.
- Utbildning och diskussioner kring horisontella principer.
- Processtöd (Pluginnovation).
- Pluginnovation har deltagit i möten.
- Stort arbete med att ha rimliga och realistiska projektplaner innan start.
- Processkartor och uppdaterade handlingsplaner för arbetet.
- Workshops/projektledarträffar på SKL.
- Internat med kommunernas lokala projektledare.
- Spridningskonferens.
- Konferens med resultatredovisning.
- MI, coaching, supported education och supported employment ute i kommunerna.

Beskriv kortfattat de lokala projektverkstäderna i er regions resultat.

Malmö

På Startskolan har man lyckats med att främja språkinläringen, göra skolan och det omgivande samhället greppbart och meningsfullt och att få eleverna att känna en känsla av sammanhang. Samarbetet med föreningslivet och det civila samhället har fungerat bra och aktiviteterna på skolloven har fått elever att nå sina mål och lära sig nya saker. Detta arbete fortsätter efter att projektet avslutats.

25 % av eleverna som varit inskrivna i projektet har avbrutit sina studier. Detta kan bero på utvisning, placering i annan kommun, ålderssuppskrivning eller att elever gömmer sig på grund av utvisningshot. 250 deltagare har varit inskrivna i projektet med cirka 1000 elever har tagit del av insatserna.

Lund

Man kan se en progression hos samtliga deltagare, allt ifrån bättre skolresultat till ökat välmående. På individnivå ser det ut på följande sätt efter att projektet avslutats;

Vipan; 8 elever blev antagna till nationellt program, 1 elev fick jobb som lärling inom bygg, 6 elever blev antagna till studier inom vuxenutbildningen, 1 elev blev antagen till folkhögskola, 1 elev kom med i ett projekt via Arbetsförmedlingen och 3 elever ska fortsätta att studera på Introduktionsprogrammet.

KAA; 8 ungdomar blev antagna till studier inom vuxenutbildningen, 3 elever fick jobb, 4 elever blev antagna till

nationellt program, 3 elever fick praktik och 2 elever var fortsatt hemmasittande. Dock kan man se en progression hos båda de hemmasittande ungdomarna. Ungdomarna som suttit hemma i 2½ respektive 6 år har kommit en bra bit på väg mot studier men det behövs fortsatt mer stöd innan målet är nått.

På Vippan har resurserna ökat med 1,25 tjänst efter att Plug In 2.0 avslutats och KAA-samordnartjänsten är nu 100 % istället för 50 %. Handlingsplan och rutinbeskrivning av arbetet med KAA har uppdaterats och samverkan mellan aktörer i kommunen har ökat i stor utsträckning.

Bromölla verkstad 1

Ungdomsarbetslösheten i Bromölla har sjunkit drastiskt sedan projektstart och är i skrivande stund under 16 % vilket är Skånes lägsta. Det har blivit ett större fokus på samverkan inom kommunens förvaltningar och med andra aktörer. Detta har lett till att ungdomarna inom KAA hittas snabbare och man har identifierat förbättringsområden på skolan för att arbeta förebyggande.

Av de 103 ungdomar som fanns på KAA-listan fick man kontakt med alla utom en individ. 90 ungdomar har tagit del av insatser inom projektet.

Ungdomar från högstadiet som deltagit i aktiviteter på Nätet har visat större intresse för framtiden och har en ökad kunskap om vilka möjligheter som finns.

Bromölla verkstad 2

Av 103 lever som deltagit i projektet har 92 % behållit sina betyg eller höjt dem. De flesta av dessa har deltagit i Arbetsmarknadskunskap som på sikt förhoppningsvis leder till färre avhopp från gymnasieskolan. Om eleverna väljer gymnasieprogram som de verkligen vill fullfölja på grund av intresse och kunskap tror man att avhoppet minskar. Under läsåret 16/17 har man arbetat fördjupat med 35 elever av de 103. 25 av dessa elever har ökat sina betyg och fler än året innan blev gymnasiebehöriga.

Trelleborg

Under läsåret 15/16 då Plug In 2.0 bedrevs på skolan skrevs inga elever ut från Introduktionsprogrammet. Elever som tidigare inte klarat av att delta i undervisningen av olika skäl erbjöds nu undervisning via skype, mail och telefon. Projektledare har fått material av övriga lärare och sedan gjort en plan tillsammans med eleven.

Även i lärarlaget har projektet haft positiva resultat eftersom det avsatts tid att utföra alla idéer som personalen vanligtvis önskar men inte har tid för. Vidare har flera i personalgruppen kunnat följa med på gymmet och samtala med eleverna under andra förhållanden än den klassiska skoldialogen. Detta har uppfattats som positivt då anknytningen har stärkts. Även till relokalen har övrig personal följt med och där har andra ämnen än skolan avhandlats i samtalen vilket eleverna har uppskattat.

Friskvården har haft väldigt goda effekter på flera av eleverna. Gymmet har även haft positiva effekter på grupp dynamiken och eleverna diskuterade träningsformer och uttryckte längtan till nästa träningspass under lektioner och raster. Det skapades därmed möjligheter till nya samtal.

Klippan

Det faktiskt antalet elever när projektet avslutades var 23 kvarvarande deltagande, av 24 vid starten. En deltagare har avbröt sin utbildning under hösten till följd av felaktigt val av utbildning. Eleven flyttade till en fiskevårdsutbildning i Västergötland, en utbildning som vår skola inte kan erbjuda.

Organisationen har fått en ökad medvetenhet om målgruppen, förändrat strukturer och arbetssätt, försökt hitta ännu fler åtgärder för att stödja målgruppen och satt in relevanta insatser vid behov. Utöver projektdeltagare och projektmedarbetare har projektet ”spilt över” och påverkat hela organisationen och verksamhetens värderingar avseende målgruppen. De arbetssätt som prövats fram har implementerats in i den ordinarie verksamheten.

Vellinge

Man har lyckats identifiera och arbeta med att motivera 50 ungdomar jämfört med 13 ungdomar perioden innan Plug In 2.0. I Vellinge har man arbetat mycket med att ta fram processkartor för arbetet med målgruppen och prövat sig fram i det uppsökande arbetet för att komma fram till vad som passar Vellinge. I Vellinge såg man tidigt behovet av att arbeta med fördjupat med ungdomarna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och ett NPF-team togs fram. Det nya arbetssättet och de ökade resurserna är implementerat i verksamhetens ordinarie budget.

Burlöv (1 och 2)

Effektmål av PlugIn 2.0 i Burlövs kommun har framförallt varit organisatorisk förändring, förbättrad samverkan med HVB-hem, förbättrad kontakt med gode män, ökad kunskapsnivå hos elever, minskat studieavbrott, förbättrad närvaro och stärkt skolanknytning. På organisatoriskt plan anställdes en elevcoach för att driva det operativa arbetet, fånga upp elever i riskzon och intensifiera och förbättra kontakt med HVB-hem och gode män för elevens trygga skolgång. Arbetet i interna projektverkstäder har resulterat i effekt som sträcker sig bortom projektperioden. Elevcoach, tillika mentor, är nu en del av ordinarie verksamhet. Samverkan mellan olika kompetenser inom Gymnasieenheten har förbättrats. Strukturerad kartläggning genomförs av speciallärare och studie- och yrkesvägledare. Framtidsverkstad är en integrerad del av verksamheten. Under ht-17 fortsätter kompetensutvecklingen kring individualisering för hela arbetslaget lett av speciallärare och skolpsykolog. Elevcoachen är idag mentor för 90 elever och har mentorstid varje vecka. Diskussioner kring organisering av verksamheten för att öka flexibilitet och behovsanpassning förs löpande med skolledning och arbetslag. Elevernas närvaro följs upp en gång i månaden i elevhälsoteam. Elevernas kunskapsutveckling följs upp fyra gånger per läsår i lärarlaget.

Projektarbetet är helt implementerat i ordinarie verksamhet. Den nya rollen, mentor/elevcoach, är en naturlig och oumbärlig del av elevhälsoteam och skolvardag. Rutiner för samverkan med HVB-hem och gode män är på plats och utvecklas kontinuerligt, Framtidsverkstad är pågående i verksamheten och utvecklas löpande. Samtliga medarbetare är del i detta i olika omfattning utifrån kompetensområde.

Vad var det som gjorde skillnad, vad ledde fram till det önskade resultatet?

Transparens och prestigelöshet har varit ledord som vi tror gjort stor skillnad för de lokala projektens resultat. Det har varit viktigt för projektledare och projektmedarbetare att vi hjälps åt och delar både dåliga och bra exempel. Att vi lade ner mycket tid i början på att kommunerna skulle ta fram tydliga mål med krav på implementering har varit avgörande. Det mycket goda samarbetet mellan kommunerna och Kommunförbundet Skåne samt kommunerna emellan tror vi har gjort stor skillnad för resultatet. Att ta fram nyckelpersoner i kommunerna har underlättat kommunikationen och spridningen av resultatet.

Kan vi se några mönster eller likheter/skillnader när det gäller era lokala verkstäders resultat?

I samtliga kommuner fanns en misstro mot auktoriteter bland ungdomarna vilket naturligtvis har påverkat kommunernas resultat på individnivå. En annan sak som påverkat resultatet i kommunerna är att i alla kommunerna visade sig problemen kring målgruppen vara större än vi trott under projekttiden. Detta påverkade möjligheten att nå våra uppsatta mål men har nu med facit i hand snarare sporrat kommunerna till att kämpa mer. Det är stor skillnad på kommunernas förutsättningar och inställning till målgruppen, kommunerna har behövt arbeta olika hårt för att nå sina mål baserat på det. Sammanfattningsvis är det mycket bra resultat i samtliga kommuner men det har krävts olika stora insatser för att komma dit.

Inom målgrupp 3 kan vi se samma utmaning kring uppföljningen då in- och utflödet har varit mycket större än vi trott från början. Uppföljningen försvarades av att elever förflyttades till andra kommuner eller höll sig gömda pga. utvisningshot.

Överlag så är likheten att alla verkstäder implementerats och att samtliga utöver arbetet med deltagarna arbetat med processkartor, handlingsplaner och rutinbeskrivningar för att säkerställa att arbetet fortsätter efter projektslut. Skillnaderna är många men detta beror till största del på att kommunerna arbetat med olika målgrupper och att förutsättningarna varit olika, dock med det gemensamma engagemanget för målgruppen.

| Spridning och påverkan

Hur har vi arbetat strategiskt för att uppnå våra regionala målsättningar?

Vår strategi har varit att arbeta nära kommunerna genom att göra regelbundna besök och ha nästintill daglig kontakt. Vi har också uppmuntrat kommunerna att hjälpas åt istället för att tävla med varandra. Vi har träffat kommunpolitiker och ansvariga chefer för att säkerställa implementering och måluppfyllelse.

Samarbeten med andra aktörer och hur vi arbetat med spridning och påverkansarbete

Se ovan där det beskrivs hur vi arbetat för att nå våra mål. Utöver det har vi som skrivits tidigare i denna rapport träffat tjänstemännen i alla kommuner varje månad och haft nästintill daglig kontakt via telefon eller mail. Vi valde även att ha vår spridningskonferens tidigt i projektet då både avslutade kommuner och pågående kommuner kunde berätta om sitt nuläge. För Kommunförbundet Skånes del har det varit viktigt att ha en uppdaterad hemsida där information om projektet var lättillgänglig. Vi har spelat in en film per kommun som har använts på olika konferenser i spridningssyfte. Broschyrer har även tryckts upp efter att den regionala analysen var klar. Dessa broschyrer trycks upp en för varje kommun och kommer att användas som spridningsmaterial både på Kommunförbundet Skåne och ute i kommunerna. Samarbetet med både SKL och ESF har fungerat väldigt bra vilket har underlättat deltagandet och påverkansarbetet för oss.

Egna reflektioner, vad gick bra och varför?

Både regionala och lokala projektledare har varit kompetenta och engagerade vilket underlättat arbetet och måluppfyllelsen. Kommunförbundet Skåne valde en hands-on-approach och var ute och träffade både ungdomar, projektmedarbetare, projektledare, chefer och politiker kontinuerligt. Detta har varit uppskattat och det har underlättat för oss när det kommit till att skriva lägesrapporter mm då insynen i de lokala projektverkstäderna varit så stor att vi inte behövt samla in vad som gjorts för att kunna beskriva arbetet. Att spela in filmer gjorde att alla i kommunerna involverades. Filmerna har varit väldigt uppskattade och detta blev inte bara en grej i spridningsarbetet utan de ungdomar som involverades fick en möjlighet att göra skillnad. Pluginnovation har varit en stor viktig del i projektet som både gett processtöd och forskning som vi kunnat utgå ifrån. Den organisation som byggts upp i projektet med SKL, Pluginnovation, ungdomssatsning, externa utvärderare och regioner/kommuner har betytt mycket för Skåne då vi alltid känt stöd och engagemang från alla parter.

| Linda Almgren